

سديا لشكف!

قسن سکر!

فلاجران او کنام اسلام

« فلاجران او کنام اسلام »

فشكـل يـثـقـرـتـام

بودي فراغي

نسخه ۲ فشكـل قـرـتـام دـالـم اـمـةـ بـهـاـكـين

امـةـ رسـالـه بـرـاسـيـخـ ۲، مـهـنـدـوـغـيـ فـلاـجـرـانـ

عقـادـهـ عـبـادـتـ

بـودـيـ فـرـاغـيـ دـانـ سـعـجـارـهـ.

منتـالـهـ كـفـدـ فـقـورـوـسـ كـيـتـ:

محمد صغير بن حاج هاشم

قـنـرـيـتنـ يـشـكـدـواـ

1954-1373

MUHAMMAD HAJI HASHIM

Dairatu l-Ma'arifi l-Wataniyah
KEPALA BATAS P.W.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله، والصلوة والسلام على رسول الله،

وعلى الله وصحبه ومن نصره ووالاه

سان، مغاسوه انق ۲ دعن بودي ۋاراغى يېڭىيەك ايت اىاله
كواجىفەن يىغىمىتى دەتونىكىن اوولە سکلىن يېڭىر كىتشىڭۈن باڭى
مەلیھارا مۇرىكىتىت.

مولان ۲ سکالىي اىبو بىقالە يېخىتنىتىۋە منجاڭىڭ ۋاراشى انقىن ۲
سخاي تىلاتىھ درى كىچىل مەفوپايى ادب يېشىر فوجى، كەمدىن
منكل انقىن ۲ ايت دىرسە كىشكولە واجبلە كۇرۇ ۲ قول مېرى
اجاران سرت مغاؤل تېشكە لا كو مۇرىكىتىت.

رسالة اين دەقصود كىن جادى ۋە تولغۇن كەد اىبو باف
دان كۇرۇ ۲ بوأة پېمقرناكىن كەندىق يېقىرىسىۋە، مەندۇغىي
او نىدۇغ ۲ ادب يېشىر نەدە، دالىم بېھاس يىغى مۇھە دەۋەم اولە انقىن ۲ يىغ
ماسیھ كىچىل. منورە قىداقىن سايى مەدادايلە بوأة ۋە مولان باڭى
انقىن ۲ للاڭى دان ۋە مەفووان، منكل مۇرىكىيەتلىك ۋە رسالە اين بولھەلە
مۇرىكىيەتلىك ۋە بىرانسۇر ۲ سەيدىكىيە دەمەي سەيدىكىيە.

اكتىتاشىي سگل يېشىر كەندۇغ دالىم رسالە اين تىاد اكىن
مېرىي فائىدە جىڭ تىدق دېنىتو دعن كاوالن، ھاروس سگل يىغ
مۇرىكىيەتلىك ايت مۇرىكىيەتلىك سۈولەن ۲ پاپىن يىغ كوشۇش. مەت
ۋە كارا كاوالن اين ترسەھلە دباوه تىدىرىپ اىبو باف دان
كۇرۇ ۲. اىبو باف سگىيالە جاڭىن مېرىي قلواڭ كەد انقىن ۳
ملا كۆكۈن ۋە كارا يىغ پىالەي ادب.

سکوله

اۋ دى سکوله؟

1. سکوله ايالله تمىۋە سىمئانى سوب جىنىس علمو فۇتھوان، بولەلە دەمىالىكىن سەرەت سپواه تامن يېغ قۇوه دەن بىباڭىي ۲ بۇغا يىخانىدە ۲ دان بواه ۲ يېغ لەق مانىس.
2. كامو دەرىه اوولە ايپو باف كامو سکوله ايالله سقايى كامو داۋەتىق قىلىڭىي علم يېغ منغۇھە سەھىگەن جادىلە كامو سۈرەغ يېغىر فلاجىران.
3. سىغە بودق ۲ يېغ بودە پېشك سکوله اىت سەرەت فېجارا، سبب ايتولە مويىك سلاالو مالىس داتۇخ سکوله، كامو جاڭىن ئىشىر بېسىتو.
4. دىسکولە اد بىراف اورۇغ كۇرۇ يېغ مەعاجر كامو. اي نىتى منچىرى تاكن بىر ماچم ۲ قىصە دان حكایي يېغ مېوكاڭن هاتى كامو. دىسکولە جوڭى كامو داۋە مەلیھە بىر جىنىس ۲ فەركاكس يېغ كامو تىاد لىھە درومە كامو دان كامو بولە قول بىر مائىن دەن كاون ۲ كامو. اين مىباوا بىر تېبىھ ۲ سرو نوق لاكى.
5. هىندقلە حاضر كسکولە دەن راجىن دان بلاجىلە دەن تكۈن. افييل قۇنهلە دادا كامو برايسىي علمو فۇتھوان جادىلە كامو كىلە سۈرەغ يېغىر كۈن.

رومە سکولە عبارە تامن * تمىۋە سقايى كامو فۇتھوان
دسان رامىي راڭىن دان تەمن * داتۇخ بلاجىر بىر كاون ۲

هىندقلە بىر اختيار مېرى تىڭور اجر سقايى كسالىھن يىدەر بواتىن
ايت بىر انسور ۲ كورۇغ. دەمكىنلە گورۇ ۲ قۇن مەستىحقلە ساغە ۲
منجىالىنگن قاعىدە ۲ كاوالىن سقايى تېف ۲ انق ايت منورە بتول ۲
اكن ۋراتوران ادب دەن سەقەر ناڭ. دىسېنى ساي تىاد بىر حاجە
هەندق مېبىتىغىن دەن قىنجىش لېير اكن مىسەلە تەڭۈرۇن ۲ كورۇ ايت
مېمېش تىلە معلوم اكن كواچىقىش سەدىرىي.

ساتو ۋە كارا يېغ سىكىيا دا يېتىكەن بەھوا اسوھن ادب اين
مودە مېرى بىكس دەن تولادىن. اوولە ايت ماھولە تېف ۲ ايپو
باش دان كورۇ ۲ سنتىاس منجۇرۇقىن تولادىن كېچىكىن ايت سقايى
دىرىو اوولە مرىيەك. جاڭىنلە سکالىي ۲ ايپو باش دان كورۇ ۲
ملا كۆكىن ۋە كارا يېدىلارغۇ مرىيكتىت مەبواشىن. اين قىلالۇ بىر
چىدران دالىم ۋە كارا مەخاسىھ انق ۲.

بركىن دەن حال مەخاسىھ انق اين تەرقىسالە داوسەماڭن
دەن تلىتىي، چۈرمە سرت صېر سەھىگەن حاصل دان جاي.

وانسلام

محمد صەفىر

جولىي 1949

برجالن کسکوله.

14. کالو برجالن دژن کاون ۲ جاغنله بیسیخ، تاؤ سهله
برکجر ۲ دان برسورق، کران این سموان کلاکو يغ تیاد قاتوة
باکی وید ۲ سکوله.

قسانن خاص باکی کانق ۲ يغ نأیك بس

15. او لهسبب رومه کامو جاوه دری سکوله تر فقساله کامو
بر او لغ کسان نأیك بس.

16. مقاتوتشن سدیاله واغ کچیل سقدر يغ چوکف ۲ دژن
تمبیع سفای تیاد کشاپهن ماس منوکر واغ کلق. کالو کامو
اد گمکی تیکیه بولن لبه موده دان بلنجا ڤون کورغ.

17. نتی بس دسله کیری جالنراي. منکل کامو نهفق دی
موده داتغ اشکتله تاژن اشاره مناهن. افیل ای برہنتی بتول
بهاروله کامو نأیك.

18. ددالم بس ماھوله دودق قد کروسي يغتر سدیا، کلوار کن
واغ مبایر تمبیع، تریما تیکیه سوت سیمفن بایک ۲. او نجوقله
تیکیه ایت کند فمرقسان (انسفکتر) جک ای متا.

19. سلنه سمهی کتمقة يغ کامو هندق تورن بریتاھو کشید
قمهوغة واغ تادی، دی نتی مپوره قنجالن بس ایت بوہنتی.
میاسن ایفون تاھو تمقة يغ کامو هندق تورن ایت سب کامو
ستیف هاری بر او لغ اليق.

20. بر صبرله نتی بس برہنتی بتول ۲ دھولو بهارو تورن.

21. ایشتله! جاغن برلوده دمرات ۲ جائی دان دأتس بس،
کران یأیت منداشکن چاکیه.

هندقله برجالن دژن چرمە * جاڭڭ دیری دژن سلیا
بهاروله بدان جادی سلامە * تیاد ترکنا مارا بهیا

6. سسوده مندی دان بر سیف نماکی چکاین يغتر سه سرت ماکن
سدیکیه مکانن تورنله کامو دری رومه برجالن کسکوله.

7. جاغن لوڤ! سگل الة ۲ فلاجران سفرت بوکو ۲، فنسیل،
کته قادم، دانلاین ۲ ماھوله سدیا اد ددالم بایک کامو.

8. برجالن کسکوله دژن لغکه يغ سدرهان، جاغن تو لمقو لمبة
دان جاغن ۋول تولمفو چقە، دان ماھوله برجالن دسله تقى.

9. کتىك هندق مېزراشى اقو ملىتىس جالن ۋەھاتىلە دھولو
ککىرىي گکانن سفای تیاد تر لاشکر اوله كریتا اقو بیسیكل
بوچر مىتلە منجاڭڭ دیرى!

10. تکور دان بوی سلام دژن مانیس موک کشید کاون ۲
يغتر جمثا دجالن. تنافي جاغنله مەشكىل مەیکەت مەلینىن کران
اد حال يغ کامو هندق چاڭشىن کشداش.

11. جاغن مرا یو کسان بىنىي دسقىنچىچ جالن، نتی لمبة سەھىي
کسکوله. کامو تىتو روکى سبب کاون ۲ کامو سوده بلاجر
دھولو دان گورو ڤون ماره.

12. جاغن مېپاي سمبىل برجالن. جاغن مەجاج سمبىل برجالن،
دان جاغن ماکن سمبىل برجالن، کران این کلاکوان تیاد بایك.
لاڭى قول کالو کامو تر لالى باپق بەھاڭ.

13. قىليهارا ئيله تاغن کامو ماس برجالن جاغن مەشكىار يسکن
فنسیل اتو گافور كەندىيچ ۲ رومه اتو كدى.

سمشي سکوله دان ماس بلاجر

22. افیيل سمشي دسکوله سیمقلنه سگل فرکاکس يغ کامو باوا
ایت قد تمثین، سمنتارا ایت هندقله کامو برچاکش ۲ دغن
کاون ۲ کامو برکنان دغن فلاجران. دی چرتیتا مان يغ کامو
تیاد قهم، دان کامو خبر مان يغ دی تیاد تاهو.

23. سمشي ماس براتور کامو ۋۇن ماسوقله گدالم بارىسن،
ستله دبىرى حکومن ماسوق بىلىق درجه ماسوقله کامو دغن
فراتوران جاغن بربو.

24. دودق قد تمثە کامو سندىرىي. کەمدىن منكل کورو ماسوق
هندقله کامو باغۇن حرمە.

25. هاتىپ کامو هندقله سنتیاس سوڭ كىقد بلاجر. جاغن دودق
پر تکن سېكۈ دأتىس مېجا اتو لتق تاڭن دباوه داڭو. كران يائىت
علامە مالسىن. جاغن برقالىغ بلاڭغ دان جاغن برقىنده تمثە.

26. وقتو کورو معاجر هندقله کامو امبىل فرھاتى دان دغر
پتۇل ۲. اف كتاش سقاي کامو داقە فەم شەگۈ. جاغن لىكا
برچاکش دغن کاون ۲ سەھاج.

27. اف يغ کامو تیاد مغرتى بىر تىالە كىقد گورو. يائىت ستله
دى بىرھتىپ درەندرەن حکىن فلاجوان ایت. ماھولە کامو اشکە
اشارة متئا اذن هندق برتان.

28. افیيل گورو برتان سسوات كىقد کامو ماھولە بودىرىي دغن
چرکس دان جواب دغن بتوں سدای اوغاىي. تنافي كالو دى
پر تان اور غلايەن جاغنلە کامو منجوابن.

اجاران کورو هندقله دغر
جاغن لىكا نبواه هيشر

امبىل فەم دغن چرمە
علمۇ لکە ماچىم ترسىمە

فرکاکس فلاجران

30. سگل كتاب ۲، بوكو ۲، فنسىل، گىته قادم، کايو ۋەڭكارىسىن،
دانلائين ۲ ماھولە دېجىكاي سقايى سالالو برسىيە دان تراطور.

31. سۈرۈچ ایت بولە دىكىنلىي طېيىتن دغۇن ملىيەتە كىقد الە
كىشكاقىن، كالو داداقتى سموان برسىيە دان برسوسن ايلوق
علامە اورۇغ ایت چرمە، تنافي سكيران برتا بوران ايتولە تىدا
قراڭىش تیاد سۇنە.

32. كران ادارەلە فرکاکس ۲ يېڭىسىيە دان ترسوسن دغۇن اتوران
مۇدە دامبىل قىد ماس يەڭىھەندقىكى سرت ايلوق قىد فەندىاشن.

33. بېراف باپق مويىد ۲ تىرالالو قايدە هندق منچارىي بارغۇن ۲
سمشي بىرجم ۲ بهارو بىرجمە كادىغ ۲ بىكىتو سەھاج، تېرەقسا كىنا
ئىمباي كىنىتىي، سىيىن تىادلائين اىيالەدىي سالالو لتق قىد تمثە تىاد تىتىو.

38. کالو کامو مینیجم بوكو دری کاون کامو ماهوله کامو
جاك دعن چرمه سقای دافه کامو کمباليکن دعن تياد چاچة
چدرا، جك ترکنا کرو سقکن دعن تياد مساج هندقله کامو
چريتاکن تقسیر کامو ايت سوقتو پره باليق بوكو ايت.

هندقله سديا فر کاکس فلاجران * برسيه ترسوسن دعن اتوران
جاغن دچمفق مرات برتابوران * موده روسق ترکتاککو توران

وقتو کلهاسن

39. افیل سمفي وقو کلهاسن کامو دلفس کلوار بريحة ايتله
فلواغن باکي کامو مغهبيور کن هاتي برماين دعن کاون ۲ کامو
سفاي هيلع لتيه ماس بلاجر تادي دان سقای ترلوقاله سگل
ایشان يغوسه. ۲

40. تمقة برماين ايت ماهوله دهلاهه اتو دقادغ يغ ميمخ
توردید سکوله کامو.

41. بوکن دسوره مأين برلبيهن ۲ هشك ترکويق باجو اتو
کو تر اتو سمفي مليچير کولي. بهکن مقصود برماين ايت اياله
مقدار يغفاتوة بوأه ملاشقکن او تدق دان مپکر کن بدان.

42. جاغنه دودق ددالم بيليق درجه ملنچر فلاجران ماس
ريحة اين. ماهوله کلوار برماين سقای سگر فيکيران کامو
موده منريمما فلاجران وقو ماسوق بلاجر سموا کل.

ماس ریحة فلاجران برهنتي * دقادغ رامي کاون منشي
فرکيله لكس مغهبيور هاتي * برماين برلاري برکتى ۲

34. جگاله برسگکوه ۲ بوكو ۲ کامو ايت سقای سلالو برسيه
جاغن چوتیغ دعن بر باکي کمبر اتو لوکيسن يبرورن ۲، کران
منجاد يکن کوتور. سقاتون قيف ۲ بوكو کامو ايت ماهوله دري
کولیه دعن سهلي قرطس قول سقای ترقلیهارا کبرسيهنهن.

35. سکيران سوده قيما ماس کامو منوليس دعن چين سرت ممکي
دعواه ماهوله دعن چرمه سقای جاغن تووهه اتو منيقي کهد باجو
اتو لاين ۲. مات چين کامو ايت ماهوله دسافو دعن کاين
يغددس ياکن تخاص جاغن سافو دعن تاغن. سايك ۲ جالن منجاد
کبرسيهنهن توليسن دعواه اين ماهوله اد سکيغ قرطس لسف
يغدليشه جادي دوا لافيس کونان بوأه مغر يغکن دعواه ۲ يغ
کمبیغ دان منيقي.

36. مبایا بوكو ۲ دتاغن وقو فرکي اتو باليق سکوله ايت
منجاد يکن موده ترکنا کوتور، فلوه ۲ يغتر بيه دري تافق تاغن
ایت منجاد يکن قرطس کمبیغ لاکي موده ترکويق، کوفکالي
کران سسوات حال ترجاتوه برهمبوران دجالن. فراتوران يغ
سلامه اياله مغیسيکن سکلینش ايت کدالم بيك.

37. ماسوکليله سگل قرطس ۲ يغتیاز ترفاکي کدالم باکول
يغددس ياکن کرانا اتو بواح کتمقة سمشه دلوار سکوله. تاؤسوله
تیغکل ترچمفق مرات ۲ لنتي کران ایت منجادي کوتور ددالم بيليق

ملنچر فلاجران

50. افیل کورو بر تان کفده کامو هندقله باعون جواب دغنه
بتوول. کالو دی بر تان اور غلائین جاغنه کامو جواب.
51. اف ۲ یغ تیاد فهم اغکه تاغن اشاره منتا اذن هندق بر تان
کمدين پاله دغنه حرمه.
52. سبارغ قرنجهن هندقله کامو طاعه دان جاغنه بواء اف
یغدلارغنه.
53. کالو کامو تاهو بگیمان سوسه کورو ۲ کامو ایت هندق
غمبری فهم کفده کامو سسوات فلاجران تنتوله کامو سدیما منزیما
سکل اجار نش دغنه دادا یغتر بوك. تنافی بیاسن کامو سلالو لای.
54. حرمتکن کورو ۲ کامو جاغن بر کات ۲ دغنه سفرت
بر کات ۲ دغنه کاون ۲ کامو دان جاغنه محبواه کلاکر دغنه،
کامو واجب مغحر ماتی و یکیتی داًس کمیان مرتبه کورون
ایت سرت فضیله علم یغاد ددام دادا.
55. ماس سکارغ کامو تیاد سدر کلیهنهن کورو ۲ کامو ایت تله
محبواه جاس یغ بسر کفده کامو، بودین یغ بر هر ک ایت تیاد
کواس کامو مبالسنه.
- جاشن لوغ! کورو ایت اورغ بر جاس * مغاجر کیت ستیف ماس
لتیدان فته سوده مراس * بروک ما نیس صبر سنتیاس
واهی کورو! دهاتی کامی ترلو کیس سدیا * بودیمو تو ان تیشکی ملیا
تنافی مبالسنه تیاد او قای * هارف لیمفاهن یغما کای
یا الله! یا تو هن چور هکن رحمة * کورو کامی فنشرح حکمه
کر نیاکن هیدوف ددام سلامه * دآخره کلک منداقه نعمه

43. کادغ ۲ کورو ممبری فلواع کفده کامو ملنچر فلاجران
بر سام کاون ۲ کامو. کوناکنله این دغنه سفووهن.

44. کالو کامو داقتی کاون کامو ایت ساله قدم سسوات مسله
جاغنه کامو ڤر هیناکندي کران کامو قون سسوات ماس کلک
یوله جادی قر ساله سفرت دی جوک.

45. سدیکیه ماس سبله مالم سبلوم تیدور قاتوه جوک دکوناکن
بواء ملنچر فلاجران درومه.

کتاب فلاجران باواله بالیق * سبلوم تیدور هندقله بیلیق
یاچ بر او لغ فهم دیتیلیق * کاچ. منداقة جواب یغ مولیق

ادب کفده کورو

46. ددام سکوله کورو ۲ ایتلہ کننی ایبو باف کامو. سبارغ
سورهنه هندقله کامو توره دغنه طاعه.

47. بهکن کورو ۲ لبه لاگی مرتبش سبب دیاله یغتله
منچهیاکن دادا کامو دغنه نور عام یغترغ بندراغ.

48. سفرت مان کامو کاسیه کفده ایبو باف کامو سبب مملیههاراء
غمبری ماکن مینوم دان کأین باجو کفده کامو، بکیتوله جوا
هندقنه کامو کاسیه کفده کورو ۲ کامو سبب دی قول ممبری
فلاجران کفده کامو.

49. دودق دهداقن ما هوله دیم سرت دغنه ترتیب ادب دغره له
اف یغدا جردن دان امیل فهم.

کلاکوان سسام مرید

باليق دري سکوله

64. لوچيغ روپوي علامه سمثي ماس سکلين مرييد ۲ دبنر کن لفس، کامو هندقله دودق دغۇن تىڭ جاڭن مەڭلىيسە ولو ۋۇن مرييد ۲ درجه لاءين تله دبنر کن باليق، کامو هندقله منتىي فرىنتە كورۇ كامو.
65. هابىس فلاجران ددالىم درجه. كورۇ برگات، «سيمىشىن!»، کامو ۋۇن بىرىشلە مەڭسىيى كىدالىم بىڭ سموا ۋو كاكس ۲ کامو مان ۲ يېغ هندق دباوا ۋولۇش.
66. سموا سودە سەقەرن كورۇ برگات، «سدىيا - باشقۇن!»، کامو سموا ۋۇن باشقۇن دغۇن چىركىس مەھۇچىف، «تو يەككاسىيە! الله سلامتىكەن توان!»، كەمدىن كلىوار دغۇن تۈرىپ.
67. كالو ماس دانىغ تادىي برگون ماس باليق ۋۇن ماھولە دغۇن کاون ايت جوڭ.
68. بىرجالىن باليق تروس كرومه جاڭن سېشكە مېيشكە دمان ۲ لائى.
69. سمثي كرومه لتق سگل ۋر كاكس قىد تمىقىش اتو دأتس مېجا، جاڭن تىاد تىتو سەقەرت كېاپقەن مرييد ۲ يېغ مالىس.
70. كالو منىخىكلەن باجو اتو سوڭىكوق ماھولە سەڭكۆۋە قىمىقىش.

56. ادفون کاون ۲ يەسام بىر سکولە دغۇن کامو ايت صفتىكىنلە سەقەرت سودارا کامو جوڭ.
57. برگاوللە دغۇن مەيكىت دغۇن مانىس موك، بر توپر دغۇن لەمە لمبۇءە، فر بواتىلە كىفە مويىك اف ۲ يېغ کامو سوڭ مەيكەنلە فر بواة كىفە کامو.
58. دانتازا کاون ۲ کاموا ايت جاڭاد يەقەر اغىش تىاد بىياڭ جاڭنلە کامو ھەمچىرىي، كوان فراغىي ايت كىلق بىر جەڭكىيە كىفە کامو ۋۇل.
59. اكتەتافىي جاڭنلە کامو بىر فراغىي سومبۇغ، موجىي دىرىي «برەكەن، دغۇن كايلوققۇن فىكايىن کامو اتو لاءينش.
60. ماھولە کامو جادىي سۈرۈغ يېباڭىڭ بودى لائى دكالىسيھىي اوولە سکلىن کاون ۲.
61. جاڭنلە کامو ايشىن اكىن بارغ ۲ کاون کامو لا لو كامو چۈزىي فراغىي اين امتىلە كەجيڭ سبب کامو خيانە كىفە کاون کاموسىدىرىي.
62. كالو کامو بىر جەڭما بارغ ۲ مەيك قۇچىچىر دسسوات تەمەنچە جىڭ کامو كىنل توانش بىريلە باليق، جاڭ تىدق هندقلە کامو سەھكەن كىفە كورۇ سقايى دى مېرىي باليق كىفە توانش.
63. دەكىنلە درى كچىل لائى هندقلە کامو بىباس بىرگاون دغۇن هاتىي يەقەرسىس اخلاقى سرت كاسىيە مسرا، مەھمەداهن كىكىللە طبىعە اين سمثي کامو بىر.
- راكن سکولە لقسان سودارا ھەندقلە ايلوق بودى بىچارا سبارغ لاكو جاڭن چىدرَا ْ بۇ تىمبە كوكە كاسىيە مسرا

کامو تیشكىل درومه

78. هر يك کدوا ایشين ملیمه کيت داشه مغچیف نعمة سماس
هيدوف دان سسوده ماتي. سبب ایتوله کيت دسره بلاجر کسکوله
سقای هيلغلله جاهل ایت دري ديري کيت.
79. ملک واجبله کيت مبالس بودي کدواش دعن کېجيکن
دان کېأيىكن.
80. سبارغ سوره دان تگه کدواش جاغنله دلالوئي. كران
سموان ایت برفايده کفده کيت سنديري جوڭ.
81. بارغ دجاؤه肯ن الله، جاغنله كيران کامو ملاون ایبو باف
کامو كران ايتلە يشدکات درهاك، قراڭي يش الله مرک، تياد
سلامة دنيا آخرة.
82. هندقله کامو حرماتي دان کاسىھي ایبو باف کامو سقىچىخ
وقتۇن، خصوصا منكل موپك تله توا، ماھوله تولۇغ منونىكىن
حاجتنىن² سقاي داشه درأسائين نعمة سەقىي آخر حىاة.
83. بوچاڭىش دعن ایبو باف ماھوله دعن حرمە دان لەمە
لمبۇۋە، جاغن كاسر.
84. سبارغ تېشكە لاکو دهدافن کدواش سىاد دودق اتوبرجالن
ماھوله دعن تر تىب ادب.
85. مالم سىغ جاغن لوق مۇھن رحمة كىدەللە دان بردۇءا،
رب اغلىي ولوالدىي وارحىمەما كىما رېيانى صغيرا. ياتوهنىكى!
امقۇنىلە دوساڭو دان باڭى دوا ایبو بشاآڭو دان کاسىھىلە اكىن
کدواش شىرت مان کدواش مەلەهاراڭو ماس اكىو كېچىل.

71. رومه ایت تمەتى تېشكىل کامو، قەمەتى کامو مندى، ماڭن
مینۇم دان تىدور.

72. ددالم رومه اد ایبو باف کامو، سودارا، داتوء نىنىق،
دانلائىن².

73. کامو واجبله قىندى مەباوا ديري ددالم رومه سفاي کامو
د کاسىھي دان دسايىشى.

74. ماسىغ² اهلى رومه يش هيدوف ددالم اماز دان سىخ ایتوله
قىمبىلى يغىرى كېمىرىا.

ایبو باف

75. ایبوله يش ملاھىر كن کيت، سوسە ئايە يشدەڭۈش تىاد
تر كىرا، دري ماس مەندۈغ كىت ددالم فروتن، سەفي ماس
مۇقرا تىكىن کيت، مەبلا كىت دري كېچىل سەقىي بىر، مەغاتور
ماڭن مینۇم، مندى دان مەبوا ئىكايىن كىدە كيت.

76. باف بىرچىتىف هارى دعن تىاد مغىرا هوچن ئانس، قەتە
دان لىتىه، تىجوانىن ايالە سقايى منداقتى بىلەنجا انتوق ماڭن مینۇم
اهلى رومەن، مەبلى ئىكايىن، مېدىاڭن واڭ سکولە باڭى انقىش².

77. چوبالە كىنچ واهى مرىد! بىتاف کاسىھى ساىغ ایبو باف
ایت كىدە كيت. كاللو كىت صىحە بىرسام² لە کدواش منمەقۇش سوڭ
دان جىڭ كىت ساكىيە مرىيڭ بىراس دوك جوا. داختىيار كىن
منچارىي بىرسام² او بە سقايى قېپاكيە كىت ایت سىبۇۋە.

قوم قرابة

90. سودارا باف کامو، سودارا امچ کامو، دان انق ۲ مریک سکلین ایت قوم قرابة کامو بلاک.
91. فر هو بخن کاسیه دانتارا کامو دخن مریکیت ماهوله دجگای شای بر تمه ۲ رائے.
92. یختوان کامو جادیکنله سفرت ایبو باف کامو جوا، دان یشمودان لقسان سودارا کامو سند پری.
93. زیارهله مریک ڈد ماس کساکیتن اتو کماتین.
94. هندقله بر سام ریاخ کبیرا منکل مریک منداقة کسو کأن.
95. ماس کهدافن کلچ تولعله قرابة ۲ کامو یغ کسوسهن.
96. جاؤهیله فر بالهین یغ مبایوا رشکچ دانتارا قوم قرابة.

جيран

97. اورغ یېبره همیران رومه دخن گامو ایتوله یغدنماکن جيран.
98. جيран لبه دھولو مشتهوی اف یېبر لارکو درومه گامو دان دیاله یغلبه دھولو اکن مبنیتو کامو کتیک کامو بر حاجة فر تولعن.
99. اوله ایت ماهوله کامو بر بائیک ۲ دخن جيран، تولعله اکندي کتیک ای بر کھندق کھد فر تولعن.
100. دخن دمکین جادي کسناغنله کامو ولو چون ماس منیخ گلکن رومه، کران ماسیخ ۲ هارف بر هارف دانتارا ساتو دخن لاءین.

کاسیه سایغ ایبو دان باف سعمر هیدوف جاغنله لوف کنستی کدوان سوکر بر جمغا دخن اور غلاعن تاکن سروف ایبو باف واجب حر ماتی جاغن الثا مبواه بقتی جاکٹ دان لاین سفواس هاتی کدوان سجهتر اسمی کماتی

اديق براديق

86. یغد کات ادیق برادیق کامو ایت ایاله سودار ۲۱ کامو.
- مریک سکلین سروف کامو تیغکل ددالم سواه رومه. دباوه.
- جگان ایبو دان باف، بر سام ۲ ماکن دان مینوم.

87. سودار ۲۱ تو کامو یأیت کاکق دان ابغ ماهوله اعتبار کن سفرت ایبو باف جوا حر متکن هریک تریم سبارغ نصیحة مریک، دان مان ۲ ڈلاجران یغ کامو تیاد فیوم بر تپاله کفہ مریک.

88. ادقون سودار ۲۱ کامو یغ کچیل یعنی ادیق ۲ کامو ماهوله کامو سایغ دان کاسیه، جاغن مارهکن مریک، دان جاغن مغوسیق مریک، ماهوله تولوغ اف ۲ کھندق مریک.

89. ڈندیقن سسام ادیق برادیق ماهوله بوبائیک ۲، جاغن بو بنته اتو بر تغکر، کلچ حاصلله تولوغ منولغ، کاسیه سایغ دخن تولس مسرا.

- * اينله سديكية قسانن يشوا جب کامو ايغة دان بر عمل.
- * نايىك تشك دان بر جالن دايس رومه دئن فولاھن، جاغن بىسیخ ددالىم رومه، دان جاغن كشكو قىر جان اورغ.
- * فوكاكس ۲، سورە ۲، اورغ يخاد ددالىم رومه جاغن کامو امىيل اتو برى روسق.
- * فليهارالله كبر سىھن رومه کامو، جاغن منولىس دئن كافور قىد دندىيغ اتو تىاش.
- * سبارغ رهسيما رومه جاغنلە چىرىتاكىن قىد اورغ.
- * فرچاكىن ماھولە بتول بىز، جاغن بىاس بوھى.
- * جاغن مودە مارە سبب فرگارا يې كچىل.
- * فرگارا يې بر تىڭىر ايت جاؤھى سمسكالىي.
- * سوك دان دوك مىتىلە بر ستو جو دئن حال يېتىر جادى.
- * ماھولە مناروھ يلس كسىھن كىفە بناڭىز ۲ يېد بلا ددالىم رومه سەھرت كۈچىغ دان ايم ايتىق.
- * تريمكاسىيە دان تاهو مېمالىس بودى اينله طبيعە يېخ مىتى كىكل قىد تىڭ ۲ ديرى اورغ يېتىر ادب.